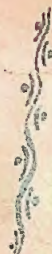
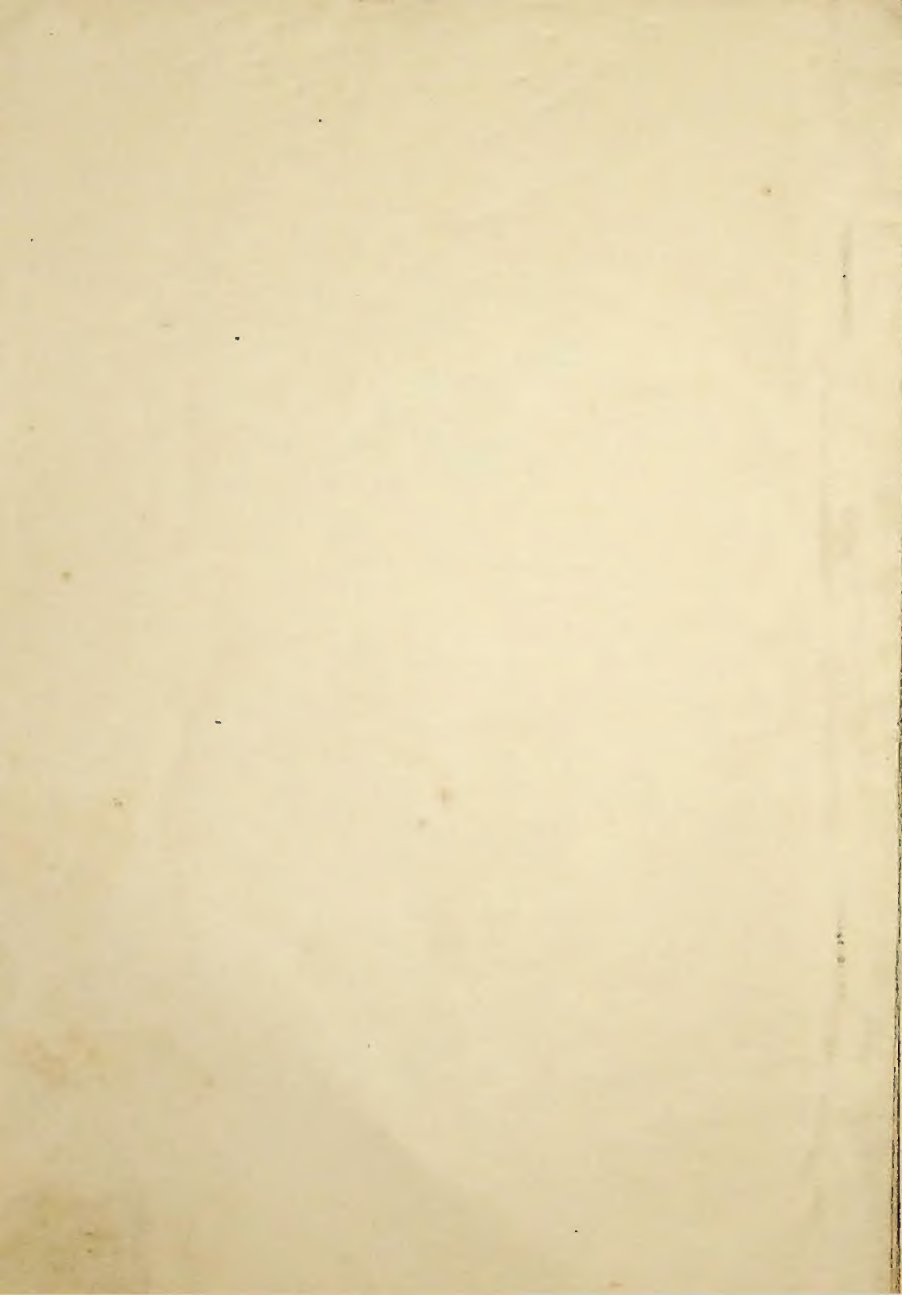

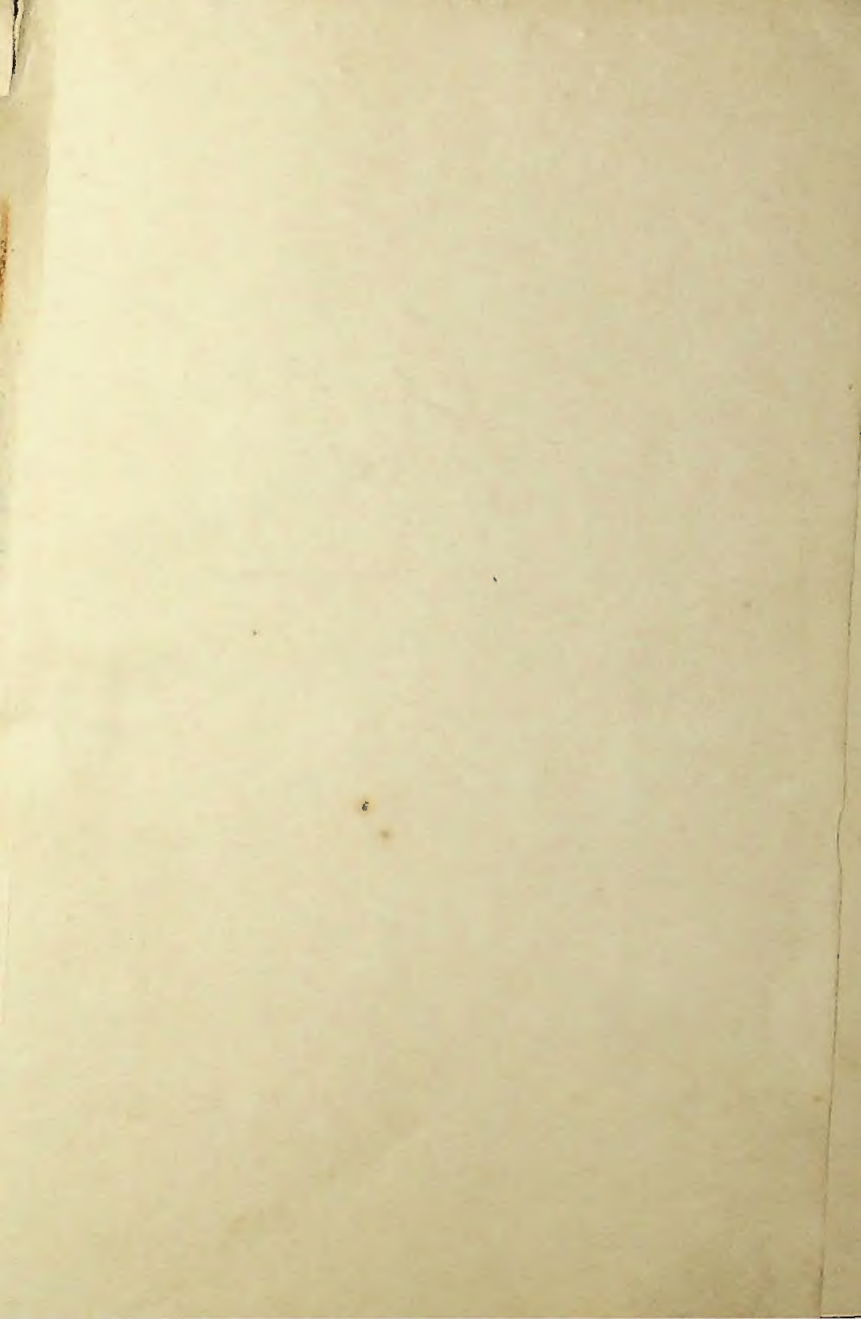
منہ

موتی لال شاہی

من امر

موتی لال ساقی

کتاب پرشدناو

مصنف

حقوق

کتابت

مول

چھپن وری

من سر

موتی لال ساقی

وسنت کمار

محمد افضل اندرابی

شے زعفران

۱۹۷۹ء

چھاپ خانہ :- شالیمار پریس

یہ کتاب چھاپنے پر پتہ سس مالی اتھ بٹ بٹ سے
کلچرل اکادمی کورمہ خاطر چھپس نہ امین شکر گزار ہے
(مصنف)

تمن امارن ہندِ ناو

یہ من شاید

زائے تہ

پھلے لگے نہ

تتیب

گود و و شر

ربا پیہ

نظم

غزل

گوڑ ووتر

يته کتاب به تریه کیشترها شامل چه
 تر چه میانه وو ند سر متیران چ با و ته میون
 با و تر بل کیمه چه ته متعلق کینه ون گتر هم گو سب
 تیر آمیک فاصله چه آخرس پگاه پیته تراون میوان
 از تاهه تیس ورتا و می تری سید به
 دیمه نه ته نه لو گتر پشه هم نه پگاه چه میون قدر دان
 مونی لال ساقی

منے گن دلیا تہ دین چائیس امارس
 ووندم یاون پین اکتھو اعتبارس
 برس تل دم غریس ووه لچھپین جا
 توکم یودوس نہ وائن زاور جارس

گزل وقتن برس گو کرج مٹے دوپ آو
 امارن شولہ دپ سمار پرز لسیا و
 اندری اندری مٹے ستھ سمار وندیس
 پتوز و نم یہ پوک پوت دار تلر واو

بہارک دق تہ نیسہ گورہ جام آسن
 رومہ دایمہ زونہ ہن گورہ شام آسن
 شبابکر نغمہ گورہی آسن زینٹن پیٹھ
 مے گورہ نیسہ بروٹھ گورہ کلغام آسن

میر گورہ زوانہ میناس صبح پھول
 برکھ ہم پینالہ وچھ بادے صباڈول
 بجھلی کرہ پینتہ چھنہ کاتہ روزن
 دہرہ می چھہ ہائے حصہ بیٹن اکے گول

چون شرط اکر آب چوبیے چو شراب
 لہر وہ تھہ شدرس تہ جمعہ یہ چھا اضطرار
 کتھ چھے مقدور چ زینس یی باگہ آو
 تیزیش پھڑا د کہ کور کہ وہ شوے ثواب

اثر تھ سپدن چھ پراون پر مپہ آند
 اکاس لین سپدن شاہ کرن بند
 ہراکارس چھ آکارے کران ٹھماے
 چھ ہشکل ناشہ روس پراکاش زیند

گمہ ان چھے رگنہ پوت و پو راتی راتس
 موکل چھے ناکار دتہ و دن نشا طس
 و دجہ دک بور چھے بڑ بارہ یو تمست
 توے کز دہ و مہ تھان تھہ گایا تاس

اندرا تھہ یار پوسے تھہ رن پان پان
 لب ران چھہ کراتھہ کیا چھہ پرسان
 وری شش کل پتہ تھہ تھہ تھہ تھہ تھہ
 بنی نو پچ نظر سپدی تھہ عرفان

دوان یا منتھ چھ سیکہ لیں شو ب یا وں
 نہ پوران ترھٹھ نہ باسان ہار شر ا وں
 اما یس یا وں سر ترھ شریج باش
 تیس دنی یا چھ باسان ما ج با وں

و و جو دکر آدی پتھ پھوئیس ترھ پاری
 دوس گاہ شہیل گاہ شہیل یوس ناری
 کتھو کتھو رو چیس دیتھم اکتھو ٹکھ
 پتھ دنی یا پتھ لگر نہ س پاری پاری

چھے کاسن تریشہ دامن تو پہ گری تو
 سونس دژ بازی تر امان تو پہ گری تو
 تھیل ہو شک چھ عالم اللہ اللہ
 دوہس ٹھکی تو تہ شامن تو پہ گری تو

یوہے آدم ارسطو آو شنکر
 یوہے آدم محمد بنوہ یمبر
 یوہے آدم چھ چیران آدس ہوٹ
 یوہے ہٹکر یوہے چینگز سپر

و لیکه تو سس اندر نیتھ نوں چھ آدم
 یوہ ہے زیرک یوہ ہے اون روں چھ آدم
 مسیحائی کرکھ وہ ند شوڑ راوان
 جگر پڑاٹان شستر پون چھ آدم

سنگن شینداو شبنم بزم چھ یارو
 خوشی کتھ ناو کیا نام چھ یارو
 سنگ راکھروں او سیر نظر تراو
 اسکھ وہ لکھ یو تاتھ دم چھ یارو

شرابک ناولوز تھ گئی تے کھار تھ
 خطا کیا چھم نگار و کار مور تھ
 اچھن چاہن انار چھانم پو پو ترہا
 منے چو بار بجہ یا تھ خشمہ چار تھ

لگے پاری مدن وارو مسارل
 مہ کر پاری مدن وارو مسارل
 چو اکھ دام بس اکھ دام اکھ دام
 پکوساری مدن وارو مسارل

شرر بیوہ آم کرکھ لایم مے گوفان
 لبترہ رووم اما تھ کیا چھ درمان
 سمنٹھ آو محلہ تھو وکھ یہر ہر سو
 پتر زھکھ دویمکھ مے ہارووم پن پان

تھے یو دو موٹھے سے بے ماد امانہ تراوے
 پنن کیا چھم یہ تھے نذرانہ تھاوے
 زختر ماچھم زو صلیح آتش آسم
 مے کریم سبز نظر من آلہ ناوے

قداور بے پناہ و خنثار ہتھ بونی
 وسان گر شمس انار شہجہ ہتھ بونی
 گندمان چھس ریہہ و جو دس نار ہر د
 ودان ہتھ نی لیخن ہند بار ہتھ بونی

مے یا ون رو ورن سیکر لیس سز لو آب
 ورن بکہ آم وے کوتاہ کو رم تاب
 وچیم بیلہ ہر دی تھر کر ترمو و قوت
 پتو و ہام بکہ لوگ تارہ صراب

۲۳

تون زونم تہ لومہ لہ منر لہ نووم
 زل ز آلہ منر ہینہ ہینہ شہرہ نووم
 منہ شہرہ منر غومہ نووم پان
 چون بووم تہ چوئے و کھنوم

۲۱

سہل کتہ ناچھے ہایا پان زان
 آن سلس شہنشاہ واو پھیان
 لدن گومہ ڈہی برن ہوس رہینہ ہایا
 وونے اتھ کاٹھو زان تہ مان

منگ ایند رازیس آتھا و تھر لوب
 از آنس رتھ تھو فرط نجہ کھار بود گوب
 اکھا پائثرال کھوت ہتھ بارہ پرتھ
 بیس براندس و سان گویو دکر گوب

چھ سالی پیاہ ہتھ چنہ والی چھنہ نر
 چھ وقتہ منجانہ کن شنبہ مالہ کھوتہ پرتھ
 خبر کتھ جاپہ گے متھ رتھ پکائرس
 ہیو تکہ دیارن تہ مولی ہتھ رتھ پھنر

چوئے چھا کتھہ اما گترہ ہوش روزن
کتھو کیا کور کتھن گترہ مانہ بوزن
اگر کا نہ تدریش چہ پتہ ڈول حواسو
شبیائس چاہیہ پیٹھ زانہ ناد سوزن

گھس پے مس ملہ پینہ سا لکھس گراے
چھوئن پینہ قنار پینہ سو گھس پھٹم لے
گترہ پھس پینہ رم تہ رندان راو آدن
بزم تر ڈا بخترہ پیا لن چھے ٹھپراے

سنگرشے پھولیں شہر وے ہاؤکھ
 مہنتہ یہ سوٹھ یو دکھن گاہ تراؤکھ
 وندے نیمہ والہ ہند سہ ماہ سور
 اگر کئی ساہے تر مر نظرے مے تراؤکھ

مے پنے پو چاڈرے تپ زانہہ اگر چوم
 برترے زن گو قیامتہ ہنود ستم گوم
 ستر ستر پھی گڑکھ اڈ کوکھ حسن لال
 وڈر نالں چھ ہیرا گزرتہ پتہ بوم

و د جو د ک بزم چھٹر کن مال و آرس
 بنہو گاہ تل نتر گاہ شپن پانس
 بنہو گاہ ر و د گاہ شہلاب گاہ ستہ
 گرن کم رنگ د ترن لنتھ کہ مہ لانس

اگر چون چھے چھے منہ کے ناگہ رادے
 وہ نائے میخانہ چھے پراؤ کھیرا دے
 نہر نیر کہ لنگھ پامن وہ لامن
 اندری یو د چکھ نہ چھے ز آب نہ پیافے

بِمَوَازِينِهِ چُونِ تَوَاسُطِ تَحْنُوتِ اَسِه چو
 چِه کوتاه مَبْنُوتِ مَس اَسِه با چِه زَن کُھو
 لُکُو وَن موم رَس سِیتِ تَمَبِر شِپَرَس
 دَنو آتِه کِیار نَدَن گامِ تَر کَلتِه زِپُو

مَه گُشَوَن بَرِ آنتَر مَنَه دَانَس شَرِ اَبَر
 بِوِکَا چِه پُوش مَنَه دَتَر کَر گَوِ لَکَر
 نَ چَوَا کِه دَام دَزِیا کِیارِ وِوَه وِو
 تَن مَنَه واد تَه اَوَم لِبَدِ رِ آبِکِ

نادر و غنیمت و رُخسار و آگر گاش
 یس نہ کاٹھہ آس سے چھ زنگس آس
 کل گنے یس تہ اکھ سپن گڑنر رُوس
 سے چھ بس سے چھ میانہ زنگ راس

تھ نہ از پے چھ سے چھ مالین میون
 سوچر بالا چھ لولہ تالین میون
 وائس پر شہتم چھ تھ آبار لبہ و لہ
 شیر محمد او بڈ چھ شالین میون

شش کن دوز ناو تھ راس گیم وے رووم پا
 آتھ پرا تا کا س نسر پیم وے رووم پا
 وچھ کتو وپ بم امت او س
 دوز ناو تھ اما کہ ناو پیم وے رووم پا

پوت نہ نہ وچھ پیموشن منتر متی گراے گیم
 پوت کل آپس پوت کھوری دوز ناو تھ گیم
 تہ پیم پلس پچھ زاگ پیم دہ تہ پیم رووم
 مہ مرگہ اندرین دوز ناو تھ پیم گیم

کائناتِ ما وچھ رو جو دجا من منہ
 عاشق و چھ تہ وچھ مقام من منہ
 اڈر کوہ من کھتر تہ دور زہور کھ وون
 از چھ نیتھ نون مہ شہر گام من منہ

اڈر چھ تہ واپہ کاشہ پدہ رڈ کھران
 اڈر چھ بار و دوران تہ کلہ گھران
 میر چھ رو چھتہ تہس ووناس قو وونت
 جیتھ تہ یے روز و زہ تہ را ویم پان

ز زهر مس با نه تے پیمانہ نا و ن
 ظور ہو کہ نو پانہ گوٹا گاشرا و ن
 تر و پر نو داء و دشن دایہ منتری و چہ
 پیریشکھ و و نہ ناس چہ نہ و چہ پان

یہ دقچ گار و و ز جیغی اس تو شان
 بکنم ز صوڑی گار و تو تو چہ کشا و سان
 خیر دار و تہ فی پرتھ گار و رو ستے
 و تھاکہ تہ چھوڑ کھنہ رو ستے چہ و و زلا

شَرِّتَه پانس و من کینترها اَلَاک کتَه
 و تَه بامِل اُن کینترها اَلَاک کتَه
 سَنَد یَاو قَن اگَر بَر و پِیٹ یَا کاپَه
 تَمَس کِیْت نو و ر من کینترها اَلَاک کتَه

مَه کَر گِیْن گِیْنَد مَناک مِهرا پَه مَنَه و ن
 چَه رازَن رازَه یَس مَه رازَه مَنَه و ن
 کَنَد سَکُو کَمِه رَس بَر تَل مَنَس رازَک
 تَلِی تِیچَه کُتَر تَه تَمِه اَنَدانَه سَنَه و ن

نه تته اوس و موه نه تته آس راته ديو ته
 سته آسته سته لکه آسته ديو ته
 ديو ته کي از کو رخص حال آران
 آسن کهنه کاله ديو ته کي آسته ديو ته

زنگنه مژد مول يس تس ماچه کاپنه رنگ
 آنگنه تله و سان چس تاله پيمه گنگ
 په بود بره مانده تمر سنده هاپه گيت آکه
 آکس نند رتله وز اندر مردنگ

نادان پانوس چھے کس چھکھ
 کس کو داری شتر بے کس چھکھ
 از چھکھ سارین از چھی ساری
 صبحن گپہ امت پھٹہ وس چھکھ

بہ و نہ ہے گل سہ چانے نظر ما پھول
 ونے افتابہ ستہ ژول تے دشن دؤل
 بہ کہہ ہے ناو کتخہ ناوس دے وڈی
 وختہ کر زانہ وہ زکومت بہ چھس کؤل

ز آنی اگر چه پانی گاشی گاش
 ظهور چه نظران تپه چیه ز ته آکاش
 اندر چه ز هیو ویت، الاد سندر اون
 شاپه سورن تپه سید پاپن ناش

گاش وونیه چه زونیه ز در و روس
 نندیه و اوس کرام سیکه چها پوس
 "ن" چه منتر تپه پین چه سوچین هرسند
 منن چه صحر او یولیه ون کلبه نوس

من چھئے متھرا تہ گنڈر منوہر راس
 تہ تھ چھئے گوکل تہ تھ رادھا باس
 دیہہ کوہر کھتر چھس تہ ارزن دلپو
 زانزل چاو چھس تہ وآنسوداس

راولنکاتہ ز آج اہنکارن
 نامہ آری چھئے کریمہ سنگارن
 چار کیا چھس زہر چھہ تہ پیداداس
 موت چھ منصور پامہ ہتر دارن

وندیم ساری طبع چانس نیالیں
 بیہ ما آویز چھس آپر س جلالیں
 ترھر پو آتھ پے اگر تھوہم پیڑ چھس
 یہ چھا کیہ نہ کم برس تل روز چالیں

یہ گو پتھ گن تہ گو دودہ فی کال کھائیں
 سنگر شولے یہ دوشلن کھوت پربائیں
 گوہ ناہ و فی کہن چھ تھاون ٹھان ملہیں
 ترھیں پیا لیں آندر پھر رحتک میں

قراہ کہ آگرہ درم ہے قسری
 گسٹ ہند گاشرو لگیو یہ پاری
 منگے نوشتان رشوکت مال دولہ
 پیتر سمرن درتم سوہے چیم مے یاری

موت مندوش آوار پھیران جنگل
 روہ نہ پھس امرتھ دزان پیٹھ تنگل
 راسی گیشش کل بہ محرو دھ روہ پاری
 دز اگر لست کا تہ راون ما گل

مے چھم لادن اندم ٹھہراوشیچھ بوز
 زچھکھ آدن مے روشن تراوشیچھ بوز
 نیکار منہ کریشد رازو مہ کر و ہر
 مے چھم سر یہ ناو چوئے ناوشیچھ بوز

دہ چھ راز دہ اندر لوت لوت
 سن چھ تو رگس کھستہ دوان اکہ ہوت
 سہرا مرتھ چے لوبہ گجہ لگہ تھو
 تھ تھ چھ گنگا پتہ یا تری چھ موت

اوم چھ زگنک سار اوم
 اوم چھ پڑانا دار اوم
 اوم چھ کانس مثر آکال
 دونه امرهته دار اوم

اوم چھ رت سنگه سام وید
 پرپه آند چھیس نوید
 برپه گیشانک ناگه راد
 دژد تپسل بکتی اپید

اوم چھ دیہ سٹھ ٹوٹھ ناو
 اوم ہراکار س سوباو
 اوم چھ نپند سٹھ سپند
 اوم چھ نیشکل سٹھ پڑہاو

گورن ست گورن چھکھ سیون پریم اپتر
 چھنے کایا رھلے نتہ اسہ کیا چھ دور پر
 خطایے گورن پنے ڈپر پیٹھ ڈراس
 کھما کرتم تہ وہ ڈمٹر او تم بہ

سہ آتم پر یہ چھک ز پون اندر دے
 بستہ کمرہ ناو پر تھ نادیں پر چھک پے
 پرن تہ دوم سرن لوگم پن پان
 گزہ ہی کیا کم اگر زن بخشیم لے

بخشیم زندگی کر تھم قیبتہ
 دہم ہن ہن سہ گزہ آدم زد تھ
 کھوئس دارس لوئس نارس ز بار
 صبر چامیون بود گزہ چار ز تھ

نہ کہہ ناسیئز نظر بوس لگیم آے
 قرار س گل پھولن بختس زلم ترہاے
 نہرا کار و پنن آکار صاوم
 دتم پیمپوش پاؤن تل چھپن جاے

نہ زائن والہ زائن چھے شلس ترہور
 اگر زانکھ مثر لاری یہی گئیو کر
 نہ زائن چھے کھسن کرتے و سخر ناو
 گلان زائن چھے نندہ نہیہ ملان ہمو

بہ دیکھو فی و زچھے زنب و ن واو چھاؤن
 ہہ بھوہ لہ و ن پوشا اکھ حاج باؤن
 پگاہ ماتم چھہ پکچ کتھہ مس کر
 پگاہ چھہ ناد آسی بارغ تراؤن

تچھک سورسہ کتھہ کنو چھم اللہ ذاکھ
 نظر بلہ ہم اگر لگہ ہم نہ و ہراتھ
 تھکھہ تھو تھہ پکان چھس زخم جوران
 و د گنو و قچ چھہ کتھہ سیدی ملاقاتھ

پزیر کیا گوئی زانن کمر سنا یو تبه
 پزیر بوز که اگر چه که دین دین پوز
 دیکر درواز و تهر تهر آو تهر کنو بوز
 پزیر زین چهر پنهان دین کو تهر

اگر چه که پزیر تهر تهر طوطی آزاد
 و دهر آکاش که تهر تهر هالن بیس
 اگر کنه ساهه بیس دوس دوت تهر تهر
 تهر گو سیرین ز تهر واپس دین ناد

بُستھ کایا یہ پوز مایا یہ نشہ بیون
 گہے ٹاسرتہ گاہے فکر کھوتہ سون
 وہیں یا متھ ہوا ان کا شس گرہاں طیر
 دو پر کا نہ چھے نہ دیتہ پانس ہناوون

سبھا دھنتہ تہ پتہ دکھناوئے رند
 پکس تو ز فکر کیا گو بود نا
 پندرہ دلیک چھ صجس اپنہ بان
 پندرہ بن چھ کنہ س متر

پسته آسته چه آسزته و آله بود دور
 اینه کمر دیو کشته نطن لبوان گیور
 حواس کام پسته و نرین چه دمه لب
 خبر تر آوخته وین گزده آتک نور

پی پسته نارس اندر شسته نارس آئین
 بدرون آسته گنس ستن سپن گنس
 ووندا کیه آستانه مشک پستک کز تپه یارس
 ارم گنا لخته چه سویم پان پشترن

د حکم کرنے چھ سورے تابیاتس
 آرڈپ آستھ گنڈان منتر چھ سورڈپس
 پنہ آستھ آسٹک باز چھ شمر سٹند
 پنہ باستھ باس شمر سٹند ذر ذراتس

پرتیم بہرن دویم نر آلہ نار س
 رٹن مینہ منتر تہ اد گار من بہ ہاوس
 تیتھے محشر تسلیم پڑا ہنو خیا لو
 بڑنر س شمر گیت پرتیم رونس مے ماوس

سنے سوہ کجا پکے زہیہ گوشتہ سے خار تھ
 چھ کمنٹ دودھ قبائلس تل سے چھم راتھ
 نرین ہند بل اچھن ہند گاش سوریم
 تلا کثیرھا کر و زہیو بہ در جساتھ

کھوٹن پائلس کمنٹ دودھ کھیوم افسوس
 گولس اندری تہ ویہ دگیوم افسوس
 پھلے لے باد من گلیہ کوڈ پکھن و اش
 سے وچھ دوری تہ دودھ در گوم افسوس

گبر کا چتر زبیر تھارتھ پتوکیا
 یہ دنی یا یار زن یارتھ پتوکیا
 سٹھا سو مبرتھ نو ماگاسہ کڑا ستر
 کھوٹن پاشن یہ دل یارتھ پتوکیا

گندوروتے گت ٹن مٹرو لہ زن آس
 دوووم سیکہ بیول تھ گت شمن کورم گزاس
 خیالن ہشدورٹ برتھری تا پت کڑایو
 ونہ پدروس بے پٹنہ گوم تلواس

دِیوینہ سائے کیا کاٹھہ چھمپنے دگرار
 سہٹھا گزرتے کرتے چھم بانڈوتہ دلدار
 دیوان سبہ منتر گئے ڈسے زبٹھلن نرسال
 چھ ساری میاں دوتہ خض چھم چندس دیار

ژیے اسی پے چھ کتھو آسان سوکھو دودھ
 غمے غم آم تھ تھو ہم گرتھ تھو
 وپے زانہہ راج پے سیتھس سائے اپنجر
 نہ پھو یامن زانہہ سور پو کرہن پوہ

IMP.

کھنکھس پینٹ چیم نہ سگرنے چیم ر سگر ناو
ہونہ نہ سکا پتہ چیم نہ تھمبے گئے آسہ ہم چساو
نککے مادا پند وٹون دینہ وڑاس یار س
تھمپن سہرا یہ چیم تھر سندن گئے ناو

Inf.

روم پاسے آسے و پند کتہ چھکھ تہ آسان
 گس منور چھکھ ہر جہا پند لانا
 پند باتا سر پہ تہ شامک سود کھڑے پند
 اکا و و نپہ کتہ و قس کرے دیا ن

کتین سرترا او کتین نس تها و تهنر کار
 وین کس ساپن کس سا ویندن غار
 نده واپار آسپ وینر باسک دتم باش
 زینم شونه اگر کیمم یته خمار

جوانی هشد سه پهر که ون هر یه وورنوس
 کسان دینو نهم نه کتین کنی دزا و افسوس
 هینگان وول هر دیندن نال ووق ووت
 به کتین کیت زاس مینه ورم به هوس

اصل زلیو نکھ نہ بس ناوَن دیتا کہ وون
 اڈھو وچہ طامیرس اڈرو آرتی سون
 مئے پتیرس پان زونڈرانہ دیتا مس
 دوسہ وکھ ہاؤنم ارٹس کئے زون

راتھ آقا کپنہ وکھراوان پوک
 تراونیم گوسس تہ تہ تہ تہ تہ تہ تہ
 از چھے پرتھ لفس گنر بیہ دہتر ہتھ
 سو تہ کالک کاروان اڈمتر تہ تہ تہ

بلبند داور و تکریم چو او گشت بگوش مپ پزار
 بیزیر پزار و از گشت بگوش مپ پزار
 صبح بخشنده ای ستمگر متاثر می شود
 بزار آتی زین گزینده چو او گشت بگوش مپ پزار

بخت سهراب سر پیوه گوم اد چوم
 ورنه بیست و نه کاس پیوم اد چوم
 بخت سهراب سر پیوه گوم اد چوم
 پین پان اولونه و سر نوم اد چوم

یاتیمیه شیر ترا پیکم کم ماه جیبین
 شیر تر بونور گل روضه نازنین
 راجه کرا شیرس چسے آخه بن بن چمنان
 دم غنیمتہ وقتہ کر شیر کہ چہ زین

مالہ پھو چیر صبحن گوی لابن دیر کوی
 شبمن یکم زین بند رکھا سی بری
 دار بریلہ ترا و اچھ شر او وچھ
 و نو نس ل و کو کو گتہ تر متی چہ در

حُسنِ بونیلِ اَتھس کنتھ آنہ گئے رشاد
 گدگد کھ بد یار نیکی بختہ آباد
 پھچھ بیلہ گوس اد د آر تھ دیتا گھ دور
 زبانی چھس نہ پھرتھ کتا کر کچھ واد

ہر دئے آسہ سوئس کیا چھ مانے
 چھ سورس پڑتھ نہ پتھ تر گس مانہ زانے
 بتر میونے چھٹ ہلا بن دتھوم تن
 چھٹم ہن ہن رگن رتھ گوم بانے

پچھمت آنہ آتھ بنہ کس خرد پار
 نئے دیار بس کس کس آسہ دگر پار
 گر تھہ کھنڈی کھنڈی دسان لہل باز مار
 آتھینست چھس توک کنی چھینہ ساہنہ یار

گلن ہنر بڑا نثر آ یوس چون آنگن
 سے دوپ وہ شوالہ کھتہ دولہ سا دہن مین
 کتہ پو بڑی ہم ہلم چاہو پزار ہو
 خود آونہ لپکڑھ دیہ گتھ تہ ہا ون

۱۰۱

وہ نڈس چیم چا زورے چوئے ہسارا
 ذراں چس تھنر نڈس نہ وارا
 اچھن نڈس چیم چھتھہ آکار چوئے
 مئے حاصل و سبر چوئے انتظارا

۱۰۲

اگر اچھہ کاتہ مڈنگ و تھرس مئے سپنے
 زبے نش کیا زور پے چھے پھپھہ بنے
 مئے دلی مکھ پوش پھیر تھہ چھاو تم سوسے
 سنبوہہ زچہ مہ کورہ ہم اب گمنے

عینا چھ گرتے اندر بیتہ سون بھیمان
 بہتر آدھ تھلے پاؤں سپینہ بریا
 چھ تیرے گوش چھو کن ہند پوشہ درشن
 گرتے چھو چھ تیرے چوئے غزل خان

مے چھایہ اور لے منکر کرنی دودھ
 میر گیت چھایہ لکھتے گاتے پودھ
 بنا افسا کردودھ کی آہستہ پیوس
 نمودھو دست کو تھو دایا بہ چھ تیرے

اگر راری سے تراون تو نہ چھپ غم
 اقصیٰ شر چون دامن چیم سے محکم
 زبیر گاہ رول دیتھ زولیم تباہ گو س
 بگس دیمہ تھ تے گس سیدیم سے ہمدام

نیکر موقوف تے تراوم نالہ سینس
 ونے کبیا گام کا دنی الہ سینس
 روچم آیس نالہ تے دونا من پین زو
 تھی تھیریم گرتھ پر کار سینس

مہکرتن پوک نہ میہ نہ سونپتے واو
 ہوں کس درختس باغس چھڑا نہ ناو
 تیس رو دس نہ ویو د آدن وونام تیس
 برابر چھ مے کیت وہ فی آو یا جاو

کتن بھرن چھ آخر کار وائس
 سو کھم چمن شے بی شہر رتھ مے بانس
 آما پوز وہ فی سمن چیم سور گو مت
 دران کو ٹھہری چھ نہ نو سہ امتحان

میں سرور پیغمبر کو مہرِ ناپاک جامن
 کاندھوں پر ڈال کر تپتے کرشن چھٹے کامن
 گدڑ گتھے آستین کھولتے دوزخِ نار
 بیتھتے منتر چھس دوزان صحن تہ شامن

برتھتے عالس منتر کس چیم مینوئے؟
 قبل کس شوب چھس تھوڑ چیم مے کر وئے
 دربان پتھتے ساپت چھس کو فور کی پاٹھو
 اندر سواریں سپر چھس نن پڑوئے

در سیر شبیه چشمتی کرم غنا گوارا
 می چسبند دستراونک آکله در تریار
 کتب پوٹ اوش ندر و دکه دور و چیدون
 بیه انصاف چها پیر و در کارا

سوزمه کالن نیش در تلی و تلوپوشه باغ
 بابلان شکین و نیش در یو صمت دیغا
 و خنک تیه کفتر چه وله نیش نایر پیر
 تیار پینه لاگله برس تیل ووت ماگ

مینا ز دیر سے چھے دیر ہر مینر کتھ تارہ کر
 بی تے چھے منظور تی اہسار کر
 غم چھ دشمن یاونک یاون تہر چھ
 مینا چھ کتھ پنہ پانک چار کر

مس چینیو ساری چینیو نور روز آو
 شکر جیل آو تہ شکر لو ہو چساو
 شکر گلر بادلو زین شری ز شری ز سپین
 کیا چھے کتھ چھپہ شادمان مینر سے ناو

(ماغوز در دندرتھ)

یہ بھیرے گزاتے سہو سہو سہو سہو
 یہاں پہنچتے تھے دیر پہنچتے تھے
 سحران تراوڑا تھا یہ وہ شہید
 تو جتھہ مٹیا نہ گئی تو کھٹکڑے سہو گم

یہ کھو گئے تھے یہ گوتے دھو گئے
 یہاں کون کون کھیل پھیرا تھا
 یہ کھال کا پتہ تھا شاہ پتھر سے گزرتا تھا
 وہ سہو وہاں کراں آرام آرام

یو یا ون چون شبہ شمر سیری پر پر ز لان
 پر تھیمو مت یار شہید جارس غزل خان
 دو دے قارس زلے رتھ تر کامہ دیون
 گزل وقتن کو رن دپدار جسانان

دلک وارانہ چیم آباد تھا و ن
 نگیم تھ پان پنے پر نہ نا و ن
 اردو زیاتہ گڑھ آتھ تو نہ کیا گو
 لبہ دنی اکس توگ دل بسا و ن

پر رنی یا بس تیا زونچ غولاسن
 بنیومت باندر وانا نیک ناسن
 گھیل جنگلات اندر پکھر شورِ محشر
 پر دُجھ انسان لوگ بے چارہ پامَن

بسترِ اسے منہ چھ کیا دوشوے چھ بیون بیون
 ترے چھ اس بے چھس نکتہ نون تہ چن چھون
 چھ اسی وقت گتہ مگر منہ رس چھ دور ہر
 ترے چھ ہر تھن سے چھ دل پن پر ہون

۱۲۳.

چھپے کیادولتھ اگر دل آسہ بیدار
 نظر بچا پنھنج کر ان سانس کڑھس تار
 کن پڑھن مَنز پھول گل ابن پان تھو و شاد
 دتہری پو شَن جو آنی دیتا گلن نار

۱۲۴

سکھر کڑو بن پوتنا آسمانہ کنو لو س
 زھو وے چھم پال لوگ مینا نس لو س
 ہتو ہا سا قیا قدر من وندے زو
 خو دار کرتہ متہ یمہ شامہ مو پو س

نظر کرمس چشمن بیوم شیخار
 مدے کرم نم لوگم بو ساگر س تار
 سوه و قیچ نوش لب نیہ متر غزل خان
 گنبدان نغم تہ و و ساوان لو کجار

میلکھ یو دا چھ قیا متھ وانیہ کھوہ ر تل
 پتر رکھ پر د سوتس سپد گانگل
 مشن کس ہرنہ تر حالن بدلہ ورنہ و ہر
 یہ چھایا ورنہ پتر شمشیر کر تل

ہمدان شرمگاہ باو ورتاوان دژ و کال
 پیکتہ زنی یا پیتے گول آدس نیال
 کھن کورہ دین و تن پٹھ ہر لاگن
 مبارک صد مبارک دام اقبال

بہار سچین ژمور جلوے تھکیر شان
 و تن و تھرو پڑے تار کھ بنن پان
 سور و دینے سوخن بونیکھ ٹرھان کج
 قیام تر حال چانی و رگہ لاوان

تے رُوس بختہ درِ جگر س کس چھ محرم
 غم کنیا گزند کپڑا لپہ دم غم غم
 مگر انصاف پتر تھ پینس ضمیر س
 کھنکس پوچھانہ پتر مٹی نور و نہ ماتم

روشن رتھ پار و شنادان امارن
 دوان زینتھ چھ مہنرل شاہ سوران
 ترن تہر نیر اکھ بختہ شہزیا
 لگان کھٹ کوش و وندس تہر زور وارن

مُتَرَجِّحِ نَظراً کَرْتَه و وَتَه نِش دِ شَبَنَم
 شَبَابِجِه مِیچِه لَبِیَه مَد مَاتِ سِر گَم
 کَران نَبِیَه مَنز مَتَه زَن رُوس کُش اَم
 پُرتَهان هَا و س گَرَهان کونو رِی هَا نَم

بِه دُفِ یاسون تَه دِ پِیگ چِه مَر کَن
 پِه گَتِه رِئِی رِئِی بَس خِر دِ اَرَن کَران رَز
 تَه و ان یِئِی بَس قَد م تَس سَوَنان رَنگ
 تَصَوْر عَطَمَنَت رِو زان چِه اَد گَر

بی بیته او شمس میگرده نشسته سر حارس کن
 حارس روزی تکه گز صکله کتوت لایحارس کن
 لجم کھسپه پر ز جو آنی کز ایو پاکس
 دزدس عشو و لوگس زلفنس قدس کن

دیان سوزی چھ مہی تن کار سازس
 بہ و تھرس چشمہ قدس بے نیازس
 جگر تھ کپہ لاکیم پیہ ہا نثرہ کھسرج
 سیکیا آریہ کزان محرم چھ رازس

دُچھنڑ کھو دوسرے تہہ تہہ ہر تہہ شور غوغا
 بے سوکھ ساری چھوڑی یا بائند بٹشنا
 نِس پھر پھر و چھم ارمان او ستم
 قرار چ و تھ چھے کتہ کتہ پاٹھی ژلہ ہا

علم مٹرا و بہ بند رو بہ خسان
 عقل کمر تار ہیور ہیور آسمان
 دیان سرخار دیکو بد کڈی کو تمام
 رحس چھم تڑیش تھہ چھم و ستخان

نظم

اہر نیر و ون
 جہنگاں بیسے نار
 لہو نہ بیسے تیرا تھ
 پر نہ پوش کا نہ تو مرا و چونٹھ
 جانا وارن پھٹن کچھ
 کئے زون خود دے روز و چھان
 نہ آسے تھ کا نہ
 تہ نہ بڑو نہ

نظم

دِیاں.....

یَس بد کتھ کر

تس چہرن ہوٹ

ہیکہ شاہ بیہ.....

شاہ رگیہ واو دے

جائے گو.....

کھوڑو ہر تھ برن ساری سوجھ

نظم

ہے کوثر بازا
 مہرِ کرم ورنے تراش پکھن
 مہرِ قہوتم ورنی طہیر کا ڈگر تھ
 وچھ بلہ چیم کولہ سر شہر ان کرن
 دود نیچہ تریم دودہ چیم ورشن

[۱۸۶۱]

نظم

آکاش س نظر و وقتہ ہو تہ
 بتر آرتہ تھو و تہ و چہ شر آ و تہ
 تر ہو کہ نا و تہ پیر کہ و ز آبہ شہر
 پیر ز پانے ون —
 تر ہو رگومت و و ندہ ما پر و نہ اوے

نظم

شتر دزد و زنی و بهی و زنی
تیلیه ستر که
شتر دزد و بهی و زنی و بهی و زنی
دزد و بهی و زنی و بهی و زنی
گل و بهی و زنی و بهی و زنی

بم

ووجود پنهانی سینه گوی حس
آنچه منتر شول جانا وار و چه دقه
آدن کس کس جبا —

آدن کس و یا ون پنهانی
لله وان پاره در پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی

پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی

پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی

پنهانی پنهانی

پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی
پنهانی پنهانی پنهانی پنهانی

رَدِ شَرابِ زِ گِلِ پُشِیدِ وِ دِلِ رُو نَقَس
کَمِ سَندِ نِیا جُو گِیا وِ دِ نِصَمَتِ وِ دِلِ
اَکھ تَر وِ دِلِ

اَکھ رِیہ زِ وِ دِ بِنِیوس
پَکھ کھوٹِ دِ وِ اَن اَکاشِ وِ دِلِ

— پَرارِ اَن
اَکھ پَکھ پُشِ وِ پُشِ مَکھ
زِ اَن پُشِ وِ دِ وِ دِ —

شاهِ پُشِ کِ مَکھ
اَکاشِ پُکھ کھوٹِ دِ وِ دِ اَوِ مَکھ

مَکھ کَریا آو —

وِ دِلِ گِیا مَکھ

اَکھ شِ مَکھ

مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ

اَوِ مَکھ کِ دِلِ

مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ مَکھ
— پَرارِ اَن

نظم

چشمه یونپیر
آدی گوشت ز مشرد ترا که
بیتجه نارس منته دینه
آندی آندی گفته

نظم

بسترا تھ شروہ کے پتر

گوہ رس سو موب

پدید و تھراوتھ پیشتر رکھنڈی

ہے بنگہ چھ سو شکر ساز ندر

اپنے تروہ جہ گوانسان

ناون زرد

پتھ نیریا

رکھنہ تھلہ بر و تھ قدم

نظم

جانا وار۔

پہر پہ ہوتا آو

نہ —
نور کہ لجنہ پنجنہ دگر آون
دوہ دیرس شتر آس ناپہ تمہر

اکھ واو رینگش

رہنہ تیرس گھر

پہو پتھر س پیٹھ

پہر کہ تروون سنگ مو کہ پرتھ کھیتھ

نظم

یسینه چینه کانه
 یسینه کانه چینه بلکل
 مینون و و جو دیش پیرته هیون آلو
 هر زنده ز پاهو کس لگه داوس
 او کلس پیچ روزن والهو
 کهر ساگر مندر مندری آسه کیت کیشا
 آنتا کرن کینا کر آدم
 اسرافیل دیه سه آلو
 کشتی یوترو گند سمهارس
 شرر گیشد ناکھی شنه متر کهر
 دره سه متر آد و نار د آمت
 بارج بون آنی و نه شو ناکس
 کسره دینه
 کینا دینه ساری راون

نظم

سوء آس یاغی رُوسرُٹ
 زِ سرُردس پیٹھ گیند دن پارِ د
 درمہ را زس کیا اوسن کھیتو مت

زِ —

تس کہہ ہے ترکہ

مگر —

ہیمہ دیہ ہے سوء ٹھیس لڑکھ

مئے باسوسو موہ یہ —

مئے توار نہ فیکری —

از کیا مود —

تس متز یہ مرن گوتھ نہ

تہ اوس کر نام مود مت

مرگ و ن

پتہ پیلہ دراز و غصیف شب سورتہ
 زیا کئی من آٹہ بار تلخ
 ادر شش در شش ہند آکار دیس
 پاتھبوس نہ وارہ کالس تام
 من مورن منتر مشر آون
 تہ پتہ سدرس و وہ طہ توڑتا پور
 شود شب و دوت آشدس تام
 منتر کالہ اکا لکرجا پہ ورن
 شتر پتہ نوون —
 تہ کپ پھیرس گوٹھا کھ
 مرگ و ن دوت
 دوپن — تنم ژھار کھ

اَسنا کور ہس پینہ کتر ہی بٹھوتہ دوتہ
تروشنا تر آدو —

تر بھتی چھینہ نتہ ممکن

پینہ آدو — سمبودھی چھینہ گینہ رنا

سمبودھی — نہ ران — تتھا گتھ

یتھ ریا کل سمیس —

آزینہ تتھا گتھ — ہرگ دن دودھ مت

ون سور ہے

آدو دن نوور آوی

سیم آدم مری سیم شوہر انبر

دومہ بپینہ دن
ادوہ تلہ پیر لے

وون زریونہ تتھا گتھ

سمبودھی بس اکھ کھیٹوب

یتھ شرڈر راون —

آکھ منظر

شامہ ترہا یو تڑاوی برنہن تاروی و تھر
 ہر دواون دار تل یتھ دیت صدا
 زن چھ دنی یا جاری تاتن ہندو نیب
 تر آنکی گاشس تل کتابن مانہ روو
 لیفہ تل لردتھ چھ شر شرامتی زین
 ناپکاس کپراس و ہوپنی ادی نام
 بسترس میانس چھ زن لوگت شتر
 مہارن آنکس منر ڈونی س

آرزو نامش جس جانور پھر پھر پھر و چھان
 ییش در سن تل کا و کا کو جاسے رٹ
 گا سپہ گریٹ پڑ پڑ پڑ پڑ پڑ پڑ پڑ
 دانہ کٹھ پتھر دزایہ رز و زنی ہا ر دید
 میانہ کا لکڑیا اور ہے وہی وں تیو کھل
 وے شیر گائیں اندر ہا نیوم روج
 سیکھ گھر چشمن اندر تیلان چھم
 بیتھ زوس زانہ کا لکڑیہ و شیر تیا
 کیا و لو کوہ ڈا س چھ بد لے خاب ہتھ
 سانہ با پتھ زندگی اوڑھ اوم پن
 گینز گیس یا ورنو گس سوہلیو ورنو گس

نو و صحراء

کھسے دینے سر دینے چھوڑ دینے تاپ کر دینے
 ٹنڈر ٹنڈر —
 اکہ ہوت
 تہ چھوڑوان —
 جانا وارن ج چھگ
 ون آمہ ٹیٹو
 ہے سوٹھ ہے ٹول
 رہنے کول تہ ہر دے اوے
 ششرن کڈڑھٹھ
 دچھ پوٹپہر پچور اوس امت
 گو —

دہر تیشنگو آسہی پراہ کورست
 بیتہ چھپنہ وہ فی کہیں
 گرو دہ ترھنہ ٹھنہ کاٹھ
 پاٹا سی سورک غبار
 کائنات دیت جو شہ
 ملک کر تریہ —
 خیر تریہ تیارانہ
 ساری مودی
 ووجو دک بزم سو کلہو
 نادر و جود
 شتر
 بے ترو تھ آدم

سفر

کوٹ گڑھکھ صبحے تہ ورنہ نے گاش پھول
 ناکہ جمعہ بیٹھ دوکھ نہ ورنہ سند پاپہ کاہنہ
 شیشہ پیرا بس اندر کتری جن نشہ
 اگر کس کن آبہ را دک گو نہ کیہنہ
 داں دلس منز گل چھے تر آدکھ نہ بیٹھ کر
 گل بخن سوسراے چھپہ وکھن گڑھان
 کوٹ گڑھکھ صبحے تہ ورنہ نے گاش پھول

کیاوتے چھکھ لحظہ کر مینان وق
 وقتہ گترینر چھے تہے بلے بامبر کران
 کیاوتے چھکھ گردشس منز زچہن دوان
 کیاوتے وڈوڑے وڈوڑے سورے پیرا کس
 کاہنہ اکھا گردا پہ منز بوٹھ لوگ نہ زانہ
 گنہ گراہ لاگتہ یوسبار میٹون
 وے پن آکر بین ہے نظر ڈول
 زچہن دین مایا پہ پوز مایا سپنہ
 کوٹ پکھ خفے خفے واپس پہ پھیر

ہے مے و نتم ناو کیا چھے کوٹ گتر ٹھاکھ
 نو سمت آسکھ رساٹھ ہراو ستر
 چھے اچھن کھنن متری چھکٹو کمبسر کوہ ہر

چھے نہ وری یوز انہ نہ تہ گنہ دیمت قرار
 چھے نہ زہنہ پیٹھ زانہ نہ تہ جھ و چھتر نہ
 بز و نہ پکن گو یوز نہ امہ انما نہ ما
 شاہ زہو کی کینہ شاہ کینہ نیاس پکان

پزار کیا کتھ پزار پٹے چھ آکو گترھان
 رچھ نہ و چھ ہتھ بونہ و لی پیٹھ ناہ ترٹھ
 ستھن جانا ورن گو آلی ناش
 سن دو چھ بتر آرتھ گنی پھور پھران
 وچھ وڈر لاہی وڈی وڈھ وڈھ راٹھ
 کھاہ نہ کھلے صاف ڈو پتر آوریئر
 شور وڈھ چھ کامہ کئی کیشا ہنام گو
 چھا خبر کتھن پٹھن ناو پیو

کیا زنان چھکھہے مئے نے فکری تران
 چارہ کتھہ بد پے تہ بد پے بیم سوہ خن
 ہے مئے زن چھم عقلہ ہند میران دلان
 کتھہ چھپے گئی۔ اکھ ساہ کتھہ تھ اوے و تھہ
 وق ارمینکھ گز و گز ہو د وہ ہے
 پان پننے اتھ اندر راوی پو تھی

ایحسان

راتِ کِ شبِ پُچھ دِگ چھم سینس
 بنفوس بنفوس ریپہ چھم تیلان
 شیان مپوہ چھم وٹ ند ر ضرر گومت
 سکر دِ رازن اول چھنے کو ران
 سکون چھپیہ مثر آری کش جوریا
 راتِ کِ شبِ پُچھ دِگ چھم سینس

رایل زن دُوھر چھ گومت
 کنہ گچھ راٹھار روزتھ گامثر
 روزتھ گامثر پچھم ستھ پے مثر
 یتمہ دتہ ساری تھکر تھکر دوران
 بجہ دیر زن چھاکھ قتمس واتن
 راتِ کِ شبِ پُچھ دِگ چھم سینس

دہ دہ دہ گوسورے دولت
 پیہ دہ کٹھن کس نہ سہو تب
 دہ لوبن شتر روم آدن
 سپر پنہر باوم ہجہ موٹکرن
 راتہ کر شبہ پٹھ دگ چہم سپنس

گاہ توچہ نظر و اسہ آکا شس
 دہ انجر منز ہاتال چہ واتن
 زال ز لہر دسند و ون پتہ بندگے
 اسہ دوپ لوب اسہ سورے راور
 سپر دگ پیہ کٹھن کس نہ آور
 تل کتیس اتھ امت آدن
 راتہ کر شبہ پٹھ دگ چہم سپنس

بیتہ نہ منتر گیبے و آنس پھیران
 کت در زانو تھپتھ تر آوم نانس
 نیتھ نون او تنس نیتھ نون رو دس
 بالہ قصہ نگین ہند ہاوس او شمس
 زبہ زاد لو چھٹھ گڑ ہم پانس
 کل گنرس منتر تیب ویر و و تنس
 گری شمشہ رنجہ اوس پن زر دیو مت
 زانہ کہ شبہ پھم دگ چھم سپنس

لکاز آلتھ غنہ اہنکارن
 حشی آلتھ ہراوان رو مس
 ستا فانس منتر و نہ زالان
 سقراطس نہ ہرچ کل دتا ہنتر
 ہلینہ چھ یاون دچھ رسہ ہر دہر
 او شایہ کھاسین ہند و ہند رس ہر
 ماتا کال رسہ پتھ ہیشہ اچھ
 زو ذائن گنہ و ز طیکہ تارس
 رائہ کہ شبہ پھم دگ چھم سپنس
 رگ رگ زن چھم نابہ آلاوا

میہمان

میہمانا دچھ تیر دُڑے سن
 دپہ ہے بیہ وہ تار پیتی بیہ
 دپہ ہے وہ لہ وہ تار د موڑ ہورہ
 پوزیمہ جایہ چھ شینک مالین
 شراونہ بیہ کھ کوش دہ تر او ان
 یوت افتابک ز تر چھنہ و اتان

ہتہ رٹھ کا پگر و شیرا کر
 سہل کھچا وہ ند و شناؤن
 ماگڑ رٹھ گتہ دکتہ کئی بیہ
 ہتہ و سہ دایہ چھ قبضہ کھیت
 ہتہ دروازہ سہ نکادہ در لیمت
 شیرا ہر چھس دفن پورن تا ہتہ
 موتن ہنود ہر شیر چھ اندی پھر

گوہ ڈکیا بے تہ چھس گہرے گوشت
 آنہم کھور چیم آڈ کاوری بل سکل
 نہہنس چھس نار چھ سکا مٹی
 کھپہ چھب چھار چھ پرتھ اند بالن
 سوپہ ڈکر تھو پرتھ تکر کٹر تھ
 پتھ شہلا بس تار چھ تھ سکل

ہا نیو مت ہنار نیو مت چھس نا
 کتھ کھپہ و تہ کتھ دور بے تھلہ ہا
 ہا ہا ہا کتھ نیو تھ بے کھپہ ہا
 ہا ہا ہا تھ لاز چھ کتھ شہجارا
 مرگن مٹری تھ و آلہ چھ پرتھ

گبیرا چھس بیوہ طالے ماچھم
 یوز بیوہ تھک کس ستر راوہم
 تارے چھ بزنین ڈھک کس تر اوہم
 آرکھل زناڈ چھم کو چھ ستر وچھمت
 وچھن کڈی چھم تری ستر پنس
 بارسی وتری وتری دولہ بہتھ چھم

یقہ مندور پھسے پائل ڈچتر
 مڈوارس چھس تر اسے پھر کن
 کز وچہ سارے گاثر بیون بیون
 ڈبہ کراہن چھس ڈکھ دورے مہتر
 شیر لین چھس کوہ بیوہ درامت

واو کو رن کلمی مولے نیرن
 بیئر کین ویر و تچ چکر رارے
 زینہ سا کینہ اندہ لب بیہ نہر تھ
 وہ تھ سا بایا نہرے نیرو

IMP

بے نہ چھس مڈون جانا وارا
 واوس آس نارس سین
 یار زینے چھنا آدن کا پچ
 واوس سین بے نہ نیمہ نہ حال
 نارس سین سپد الاوا
 عترتہ خوشنیرگ سے نہ پروا
 ذہر ذہر چھم ادہ ادہ کیا سپدے
 ہنہ رٹھ کانگر پھور و شناون

رنگ

شبنم رازک دورگو پیچیده هورگو
 زن عفا شانس چه پیمتی سپید داغ
 دانه کیمه منتر وانه تیارا منتر پیوتده
 تاو دگرین از پیمتی تهنه شبنم ناگ
 دهر وارو مانتر رنگ دیمت بهمن
 سوتنه هزاره س چه پاران شبنم سال
 کمر چه نته نری زن پهلودر امتی جنتس

از بگاه نامته یمن باسن پهلون
 نور پلور ما که گندیکه سیمرا دیکس
 یاونک موت کامه دو ییله واته یوت
 راز پوتنر ان اسیر هور ورنید سال

دآن کج دیه گاه نه مند پهن پوشه دل
نویه پهر بهرینر چهنه ده شان دار پهنه

پوشه زو چه بهتد نیر گامک گام و ز
استانچه لید تیل و ده شور شر
دما منگن ساری خود داوندانه ز چه
گوژده چکیمس جالی سریش و نه نجاه

بهتد گرس منز کیاز و و تکه کز که نادیده
سکانه ماییت پروت شنی بزر تهنه دته ان
زام سکنه درایه ما اندرے روان
کامه پیچده در سکنین مارا و کتده

کائنات گه را چسب کھیلش ماشاں پیو
 سُندریه دجہ منتر کائنات ماگو چار ووس
 کائنات رعا وجہ رستہ ماو آج تونھن کج
 کائنات چار سوس تھہ ما آہ لب
 رات راتس اس روڈی جری وسان

کورری یاد اچھے لی کتھ چھکھ ودان
 سو تھہ کائنات اوس پزاران درشنس
 وچہ تہ مانیتہ تر کتھ کنی شانیت روڈ
 بار وانا گودیس آہی منگیو
 وچہ کران کتھ کتھ کورن کتھ پرائہ تیاگ

سوتھدین واراه مگر دم آسہ ژھوڑ
 بانگ دژ کو کرن پیش کرتام ڈول
 واژ دگر چہرہ ہایہ و فی و فی برینہ تل
 شہین دہہ ہن پیٹھ و ڈول کفن بر سوار کمر

✓ قبر میں آلو کسن چھم گنتہ کران
 آورینی چھم آسہ و ہر تھ داری تل
 میانہ رنگہ مشد و رگو کہہ ویر تر اس

کازہ پینہ پیسہ میانہ مرنگ آسہ غم
 سیے چھ از چہرہ نادر و طمت کھنور نم

غزل

کہ چہ لہ نا و کہ کتر خہ داے
 قدس قدس نیای نیای
 پشہ پشہ سو تو فی شہلا بن
 آس رتر رتر ہر ہر ہر ہر
 فرصتہ ما چہ نتہ و چہ ہاکہ
 غار و تختہ تلہ نیران ہاے
 شری شری آستہ چس کن زون
 ساری پانس پانس و زلے
 نیہر چہ کھٹا پے کھٹا
 آندہ پنے چس کن زون ہاے

غزل

اکھ اکھ کوہ گواکھ اکھ ساتھ
 بیٹھ کر بکھنا کا شلہ راتھ
 کتھ پیٹھ گنہ پتھ کالج کھل
 سیکھ شاکھ کین کر واپراکھ
 بایو پد چیم آکھے آکھ
 سنس پٹ مالے سوغاکھ
 پننس پانس وپہ ہا وون
 پتھ چیم دوزان لکھ ارساکھ
 کا وون کتھ پتھ پتھ وون
 بھگھ کھنڈ کرس چھنہ وون باکھ
 کتھ کتھ کتھ کتھ دیتوم چھنہ
 بیٹھ گتھ اسنگ تھنہ افساکھ
 یادا و آری بد لے کتھ
 لچھ بٹھ یاد تھ پھرتھ وون زاکھ
 ہنہ ہنہ آڑھ وون پانس منہ
 اندر پھر ظلمتے ظلمتے

غزل

ولہ دودھ فی مشراؤ و پتھہ سال
 پنے پنے گڑھ تہ پتھہ و تریک زال
 راتک دودھ اوس تاؤن زور
 راتک دودھ اوس عانہ سوعال
 از چھکھ از رکے خسا طر نس
 کتھ چھے پگس زھارن نال
 کا پختھہ زچھہ تھکھہ شررتے باثر
 یم ماسا کرنے گر مال
 یادن ہندو یم پڑی یہ محل
 ہر آوتھ تھو تھکھہ فاحمال
 ساری چھو پنی دگر دار
 پیہ ژوپ کڈنس کر تھکھہ سال
 لکسہ اساتس منتر کن زون
 تھہ تہ ماچھے مینوئے بیوہ حال
 مندین مونگس راتک سوچھہ
 رائس دو پمس ژونگاہ زال

غزل

بیخ لجنہ گمہ بوجہ بار بیخ دیوانہ دِلن ہو رہا
 تکرینِ نئے تھوڑے تھوڑے ٹھکان آسہ پیمانہ دِلن ہو رہا
 کو ستم چھ کران سجد گمہ لابن چھ تران وچھ
 بجہ آؤ متر متر دُراو عشقینہ وانہ دِلن ہو رہا
 تہمہ تران چھ بے وابہ و نہ زنا گہ را دن لُج
 پوت ترہا یہ وولنس مایہ عشقینہ وانہ دِلن ہو رہا
 تر تشنگی زندن چھے دوان پین جو نولنس
 آستانہ پرتھ ز آہدس مینانہ دِلن ہو رہا
 پمپوشہ پادویام مارن وار گندینہ ووتھ
 اوس پوشہ نور پوناں گئے دامانہ دِلن ہو رہا
 کس شیر بولگ باغ نس فرستہ تہ فراغتہ
 قومہ درتھ چھے بختا وار سو میلستانہ دِلن ہو رہا

غزل

کتھ کتھ پیٹھ لار پو مشر پھ
 جانے گو بیہ انار ڈنڈھ کھپھ
 شوقہ کہ ابلقہ کور عرش ہکھ
 جہلا سپہ آتہ لالی جھپھ
 تم کور لولہ مندورین زول
 آسہ دزار مان ونا جھپھ
 پاپت ییمی تھو تیرن رآچھ
 نس کیا کھور دہر تھ کمر زچھ
 کتھ پیٹھ تھا وکھ زیوٹھ حساب
 ڈھوٹ چھ اند پتھ واس گز پھ
 تاپہ پچھن ڈھ پھر تھتھ اے
 وقتہ عمر پو دل وادس پھ
 آدمی محظن عرش کھاری
 نتہ کیا یم جی زندہ زو پھ

غزل

تل کر تل شوقن گمہ ڈس کر قاش
 آس تلی تہ متہ ہنہ تولد اش
 پیدہ و چھمکھ و چھے بدے ہتھ
 کس ہتھ چھے اصل کتھ کدراش
 نئے چھ نرنے مرنس و چھمتا ساد
 ہون چھے و تہ پٹھ دولان میانی لاش
 گروا ہوسید و خانہ بد و شش
 ہتھ شہرس شتر چھنہ کاتہ پرخاش
 سونہ گلینہ تھک نو تھا و دو تام
 ہونہ پانے پنہن او جن تراش
 پرتھ موڈس پٹھ وڑھ میانی کتھ
 ہتھ میر کدش ہتھ رچنہ گو کاش
 بامبر ہتی بازری دوران کتھ
 پینہ روئے تہ سٹے یو کتھ تلاش

غزل

سکتہ کتہ سہلا بس یہ سپہ تار
 سوہ بجا رس شتر چہنہ سوہ بجا ر
 نکھ گئے چھاوینہ بارم و آر
 اُسی پھر پڑ پائس اُسے وُنی شاہ
 ناؤن وون دتھ راوی وون
 گزھ سدا کر کا ندر ر سہار
 تم گئے وقت کی افلاطون
 برو نہ کہنے کرتے لیکہ ہٹھکار
 (ق)

اُسی پھر خود دار نہ جیمہ دو پر کر
 اُسے گونڈ بونڈا تو دستار
 ناخوش یں سپہ زر رُتن و چہ
 اُسے تو گنا اُسے دوی لڑھکود ہار

غزل

ز صدفِ گرو وقتِ کس کورِ پاس
 یس کوٹو پھ دتھ تمی کھیوترا اس
 پرتھ اگر گنتر رکھ یا ون راس
 اندوند بے رو دس لپت داس
 تہذیبیہ بستی مشن
 انا قدرن ہند کھو کاس
 باز رسول ہتر با پا رہو
 ولہ پتھ پھیرو وتھ نمنا س
 کم کم یوسف داوس لگر
 اپنیا رہو ڈر چھ تے ساس
 پینہ لا گینوم پزہ چ مانترہ
 تھ سیمس آد اپنرے راس

لمتھ

غزل

شترینه زده طود دوستک و او
 و نه نه گوزهور خفته پیو صحر او
 بزرگته روس پر زده پرتقه کانه کته
 بیت چینه پز رس کانه اهل کاو
 کته کته سگ و کته پتیا پوش
 پنفس پانس نظر اتر او
 مس چته مس چون گود و ستور
 کینه کته منتر گره پراون ناو
 و نه زوجه دزون نبایتر کال
 یادن شتر زده مس شتر او
 مته سایه تو گوه نه سن گره مند
 بخشن هار تیه چس اکھ ناو
 برو تهر تر آرو و میخانس
 ملین مس مته ساقی آو

غزل

مے سگہ دم آتش و توں بیجہ شہارِ س
 دِلنِ دُیتِ دلِ دوہے اچھ اعتبارِ س
 اگر سوئیگ شہل کا چھن گویا ناہ گو
 گویا ناہ کارنِ پرنِ دنی میٹھو دارِ س
 کر س کس نا و کمہ انہیا پر پڑن
 رنگنِ نثرِ رنگ چھ کیناںس بالہ یارِ س
 جو نوں رسوا عشق و تفران و تن اچھ
 بھن پوٹھان تہ ترھارنِ زارِ س
 تہیے تہیے تھکھ کم دلا وارنِ دیمیم بچاہ
 سنینھ عزتِ زار و وس شمارِ س
 تہ زن آکاش پراٹھک زونہ دیکھ تھاہ
 مے کیا حاصل بہ تھو و تھس انتظارِ س
 یہ کینھ ساقی نہ چھس میجاہ نہ دل
 فقط سو خنِ سنان چھ زار و جارِ س

غزل

نظرن نظرن سته کيا هتا سته
 فرحتہ يا و دتہ کيا هتا مته
 سميک تررن ورتا سہ زان
 کس پر چھي بد لے کتہ کيا هتا سته
 ميانہ جو تونک غم چھي لا زم
 اچھ تلر چھس مروتہ کيا هتا سته
 زان دل توک توتہ شکر کر
 سد گر آيس وتہ کيا هتا مته
 کنيہ دوتہ سہ اسہ کن کر ريز عيا سته
 خواباہ اسہ راحتہ کيا هتا مته
 ماہ روين چھي نظر تر آوتہ
 عشق سہ شفقتہ کيا هتا مته
 راتہ کن دن پتہ کد بيمارن
 موتس چھي موم ملتہ کيا هتا مته

غزل

صبحکہ واوگ سوت سوت سرگرم
 حسنیہ اگر میں نے کور سر خم
 عشق کمر دوپ تروپ دین نانس
 داغ دل پہ کتنے کتنے مہم
 نظر و کر کر کس دسپری
 پینے دل شمع آسن حساتم
 سوتس دشبہ وچھ پو شبر پوشو
 دل دود آزلے ساتم مساتم
 اچھ شہلا بس وچھ گردا بس
 کج دوتھ جیرتہ یا ون برہم
 دینہ ہاکتھ رنج زیو پیٹھ پتر
 چہہ ہا کاتھہ چھپنہ ہمدم ہمدم

غزل

آنچه منزه دیرین لوسم جام
 لوس از کھوت تو و الزام
 بولچه دگر پیغمبر ویت دامت
 تس بیخ ارس کس الزام
 گفته که گفته گزیده بهر نیکی
 نته گزیده سماکن بلر بدنام
 و ته دالتی یکله پیغمبر
 پیغمبر چه دشمن گام گام
 پته چه چهره بته بته بو باال
ط کت پیغمبر ویت بینا انجام
 سرگی کرس چینه فرصت
 یار طلسی نته رط جام

پنتھ نئو دوتا

(پندھن سوانخی خاکن پندر سو مبرن)

موتی لال سباقی

